

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 027886 21 Uvp
Banjaluka, 25.5.2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Edine Čupeljić, predsjednika vijeća, Božane Vulić i Merside Bjelobrk, članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Zdravke Čučak, u upravnom sporu po tužbi Pravobranilaštva Republike Srpske, Sjedište zamjenika pravobranioca Banjaluka (u daljem tekstu: tužilac), radi poništenja rješenja broj ... od 25.9.2020. godine tužene Uprave..., u predmetu izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanja prava na nepokretnostima, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 027886 20 U od 3.3.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 25.5.2023. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 027886 20 U od 3.3.2021. godine preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv osporenog akta kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Uprave..., Područna jedinica Š., Komisije za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima PJ Š. broj ... od 25.9.2020. godine. Tim rješenjem utvrđen je sadržaj nepokretnosti u Privremenom listu nepokretnosti (PLN) broj 211 katastarske opštine V., koje se sastoje od zemljišta označenog brojem parcele 2128 i utvrđeno pravo svojine na istom u korist G.K. (zainteresovano lice), Lj., J. Konstatovano je da na tim nepokretnostima nema ograničenja u vezi sa raspolaganjem nepokretnostima, te je određena zabilježba o pokretanju parničnog ili vanparničnog postupka kod nadležnog suda uz napomenu da ukoliko stranka sa manje vjerovratnim pravom, odnosno tužilac, u određenom roku od 30 dana ne pokrene navedeni postupak i u daljem roku od 8 dana ne dostavi Komisiji dokaz o pokretanju istog, navedena zabilježba se po službenoj dužnosti briše u „V“ listu PLN broj 211 k.o. V. Određeno je i da će se u katastar nepokretnosti katastarske opštine V. izvršiti upis podatka o nepokretnostima i nosiocu prava na predmetnim nepokretnostima, te da je PLN broj 211 k.o. V., sastavni dio tog rješenja.

U obrazloženju presude sud navodi da je tužena zakonito postupila kada je odbila žalbu tužioca izjavljenu protiv prvostepenog rješenja, a za što je dala valjane i pravilne razloge. Sud je iznio tok upravnog postupka za koji smatra da je proveden u skladu sa odredbama Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 6/12, 110/16 i 62/18, u daljem tekstu: Zakon o premjeru i katastru), te da je bez osnova tvrdnja da se iz obrazloženja prvostepenog rješenja ne može identifikovati pravni osnov na temelju kojeg je priznato pravo svojine fizičkom licu, jer je navedeno da je u postupku izlaganja nepokretnosti u PLN

broj 211 utvrđeno pravo svojine u korist zainteresovanog lica, a na osnovu nasljeđivanja. Takođe je utvrđeno da su predmetne nepokretnosti pripadale pravnim prednicima zainteresovanog lica i da su iste bile u mirnom i faktičkom posjedu njega i njegove porodice unazad 50 godina. Sud dalje navodi da je bez osnova poziv tužioca na presude Okružnog privrednog suda u Banjaluci i Višeg privrednog suda u Banjaluci, jer iste nisu u vezi sa konkretnim činjeničnim osnovom.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tužilac pobija zbog povrede pravila postupka, jer sud nije cijenio sve relevantne dokaze koji se nalaze u predmetnom spisu, a što je dovelo i do povrede materijalnog propisa. Smatra da je jedini način rješavanja konkretne pravne stvari upis prava svojine na predmetnom zemljištu u korist Republike Srpske, te upućivanje predmetnog spisa organu uprave na rješavanje uzurpacije zemljišta u društvenoj, odnosno državnoj svojini. Napominje da Zakon o uzurpaciji ne omogućava državi, odnosno Republici Srpskoj sticanje prava svojine na zemljištu koje je uzurpirano od strane fizičkih lica, iz kojeg razloga je Komisija, odnosno organ uprave, dužan, kao vjerovatnijeg vlasnika, u odlukama kojim se utvrđuje pravo svojine u postupku izlaganja, utvrditi Republiku Srpsku. Ovo iz razloga što je logička pretpostavka da je Republika Srpska titular tih nepokretnosti, s obzirom na nespornu činjenicu da samo zemljište u društvenoj, odnosno državnoj svojini i može biti uzurpirano od strane drugih lica. Predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati nižestepenom sudu na ponovni postupak i odlučivanje.

U odgovoru na zahtjev tužena ostaje kod rješenja koje je bilo predmet ocjene sudske odluke sa prijedlogom da se zahtjev odbije.

Zainteresovano lice G.K. nije dao odgovor na uredno dostavljen zahtjev tužioca.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i cjelokupne spise predmetne upravne stvari na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 u daljem tekstu ZUS), odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz spisa predmeta proizlazi da je Komisija izvršila izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima, te rješenjem od 29.6.2020. godine utvrdila sadržaj nepokretnosti u PLN broj 211 k.o. V. i pravo svojine na zemljištu i objektima iz tog PLN u korist zainteresovanog lica sa 1/1 dijela na osnovu odredbi člana 75. do 89. Zakona o premjeru i katastru. Protiv ovog rješenja tužilac je izjavio žalbu koja je osporenim aktom odbijena, uz obrazloženje da je prvostepeno rješenje pravilno i zakonito.

Pobijanom presudom odbijena je tužba podnesena protiv osporenog akta, uz razloge koje je tužilac doveo u sumnju.

Pravilno tužilac ukazuje da je sporan osnov upisa prava svojine u korist zainteresovanog lica na parceli broj 2128, pašnjak 4. klase u površini od 2395 m². Tužilac je na raspravi 15.6.2020. godine naveo da nije saglasan da se na površini od 2395 m² pravo svojine upiše u korist zainteresovanog lica, jer je njegov pravni prednik na toj parceli u PL 428 k.o. V. upisan 1953. godine u površini od 1000 m². Iz

tog razloga je tužilac i predložio novo snimanje predmetne parcele, cijepanje iste i utvrđivanje površine koja pripada zainteresovanom licu, i površine koja pripada Republici Srpskoj. Međutim, tužilac nije u ostavljenom roku podnio zahtjev u tom pravcu, ali takva činjenica ne daje osnov Komisiji da pravo svojine na cjelokupnoj površini predmetne parcele upiše u korist zainteresovanog lica. Ovo iz razloga što je Komisija dužna i da po službenoj dužnosti raspravi sve sporne činjenice koje su se ukazale tokom postupka izlaganja.

Pored toga, i u ranijem postupku izlaganja predmetna parcela je izložena kao sporna, jer je rješenjem Uprave..., Područna jedinica Š. broj ... od 18.2.2013. godine prihvaćen prigovor JP „Šume RS“ a.d. Sokolac Šumsko gazdinstvo G. Š. i određena zabilježba upisa klauzule „sporno“. Kod takvog stanja, nije bilo pravilno to sporno pitanje riješiti samo na osnovu podataka katastarskog operata koji su osporavani i ostali neraspravljenim i prilikom ranijeg izlaganja, pa se nije ni moglo utvrditi, bez raspravljanja i ostalih činjenica, da to stanje odgovara stvarnom stanju u smislu odredbe člana 84. stav 1. tačka v) Zakona o premjeru i katastru. S obzirom na to da se radi o velikoj razlici u površini zemljišta sa kojim je upisano zainteresovano lice u katastarskoj evidenciju i površine koja je bila predmet poklona poslije 1953. godine, u PL broj 428 k.o. V., potrebno je bilo na nesumnjiv način utvrditi kako je došlo do te razlike, te da li se u arhivi nadležnog organa nalaze podaci o raspravljenom postupku uzurpacije, posebno u periodu od 1980. godine pa nadalje, kada su ti postupci u katastarskim opštinama vođeni i po službenoj dužnosti.

Proizlazi da je prvostepeno rješenje doneseno na osnovu nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja koje za posljedicu ima pogrešnu primjenu materijalnog prava, pa kako tu povredu tuženi nije uočio prilikom donošenja osporenog akta, to su se stekli uslovi iz odredbe člana 10. tačka 2. i 4. ZUS za njegovo poništenje.

Slijedom navedenog, pobijanom presudom su ostvareni razlozi iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca uvažava na način određen u izreci ove presude na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. toga Zakona.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Edina Čupeljić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić